

svrha upotrebe tog primjerka standarda i/ili standardizacijskog dokumenta.

Član 35.

(Način rukovanja standardizacijskim dokumentima u elektronskom obliku snimljenim na prijenosnim medijima)

- (1) Primjerci standarda i/ili standardizacijskih dokumenata koji dolaze od drugih standardizacijskih organizacija a koji su u elektronskom obliku na nekom od prijenosnih medija čuvaju se u sefu Sektora 04.
- (2) Ključ od ovog sefa čuva se u centralnom sefu Instituta i njemu imaju pristup samo osobe s ovlaštenjem.

Član 36.

(Način djelovanja prema besplatnim primjercima standarda i/ili standardizacijskih dokumenata)

Primjerci standarda i/ili standardizacijskih dokumenata koji se daju fizičkim i pravnim licima koja su Institutu besplatno ustupila prijevod standarda i po tom osnovu stekla pravo na besplatni primjerak prevedenog standarda i/ili standardizacijskog dokumenta, naznačeni su kao radni materijal, ali na dijagonalnom vodenom žigu pisat će: "Primjerak za člana tehničkog komiteta".

DIO VII - ZAVRŠNE ODREDBE

Član 37.

(Objavljivanje)

Ovaj pravilnik objavljuje se u "Službenom glasniku BiH".

Član 38.

(Stupanje na snagu)

Ovaj pravilnik stupa na snagu objavljivanjem u "Službenom glasniku BiH".

Broj 02-02.3-8-1636-1/21

28. decembra 2021. godine

Istočno Sarajevo

Direktor

Aleksandar Cincar, s. r.

Na temelju članka 61. stavak (2) Zakona o upravi ("Službeni glasnik BiH", br. 32/02, 102/09 i 72/17) i članka 9. stavak 2. Zakona o osnivanju Instituta za standardizaciju Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", broj 44/04), sukladno članku 12. Zakona o standardizaciji ("Službeni glasnik BiH", broj 19/01), relevantnim odredbama Zakona o autorskom i srodnim pravima ("Službeni glasnik BiH", broj 63/10), uzimajući u obzir činjenicu da su standardi i standardizacijski dokumenti autorska djela koja imaju imovinsku vrijednost koja se ostvaruje remuneracijom od strane korisnika u zamjenu za dozvolu za korištenje istih ili prijenos subjektivnih prava, da je Institut za standardizaciju Bosne i Hercegovine preuzeo obvezu ostvarivanja i zaštite autorskih prava na standardima i standardizacijskim dokumentima drugih nacionalnih, europskih ili međunarodnih standardizacijskih organizacija, da je članstvo u međunarodnim standardizacijskim organizacijama uvjetovano primjerenom zaštitom autorskih prava na standardima i standardizacijskim dokumentima tih organizacija i njihovih članova, uvažavajući najbolja iskustva i praksu u regiji i inozemstvu, ravnatelj Instituta za standardizaciju Bosne i Hercegovine donosi

PRAVILNIK

O OSTVARIVANJU I ZAŠTITI AUTORSKIH PRAVA NA STANDARDIMA I STANDARDIZACIJSKIM DOKUMENTIMA

DIO I - OPĆE ODREDBE

Članak 1.

(Predmet)

- (1) Ovim Pravilnikom o ostvarivanju i zaštiti autorskih prava na standardima i standardizacijskim dokumentima (u daljnjem tekstu: "Pravilnik") uređuje se način ostvarivanja autorskih prava, srodnih prava i eventualnih drugih sličnih, analognih

i/ili kompatibilnih subjektivnih prava i prava koja eventualno proistječu iz navedenih vrsta prava povodom predmeta zaštite definiranog u ovom članku (u daljnjem tekstu: "autorskih prava"), zaštite autorskih prava, upravljanja i drugih autorskopravno relevantnih djelovanja povodom standarda i/ili standardizacijskih dokumenata koji su kvalificirani za autorskopravnu zaštitu kao autorska djela i/ili predmeti srodnih prava i/ili drugi relevantni predmeti pravne zaštite sukladno odredbama članka 12. Zakona o standardizaciji ("Službeni glasnik BiH", br. 19/01) (u daljnjem tekstu: "ZOS") i relevantnim odredbama Zakona o autorskom i srodnim pravima ("Službeni glasnik BiH", br. 63/10) (u daljnjem tekstu: "ZAISP"), koja djelovanja su izvršena od strane Instituta za standardizaciju Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: "Institut"), zaposlenika i drugih djelatnika Instituta, korisnika standarda i standardizacijskih dokumenata bilo koje vrste pa i onih koji djeluju na takav način bez pravno valjane osnove i dozvole te svih drugih primjenjivih osoba koje na bilo koji način iskorištavaju/koriste/upotrebljavaju (u daljnjem tekstu: "korištenje") standard i/ili standardizacijski dokument ili bilo koji dio istih.

- (2) Odredbe ovog Pravilnika su, u maksimalnim granicama dozvoljenim bilo kojim relevantnim i primjenjivim pravnim pravilom, obvezujuće za sve djelatnike Instituta za cjelokupno vrijeme trajanja njihova radnog odnosa, za sve osobe koje po bilo kojoj pravnoj osnovi vrše djelovanje u ime i za račun Instituta, za sve osobe koje djeluju po bilo kojem pravno validnom i obvezujućem nalogu Instituta, za sve korisnike standarda i/ili standardizacijskih dokumenata koji su ušli u pravni odnos s Institutom povodom standarda i/ili standardizacijskih dokumenata za cjelokupno vrijeme trajanja tog pravnog odnosa kao i pravnih odnosa koji su vezani za taj pravni odnos povodom pojedinih aspekata korištenja standarda i/ili standardizacijskih dokumenata, pa i nakon prestanka tog pravnog odnosa u odnosu na pojedine aspekte korištenja standarda i/ili standardizacijskog dokumenta, kao i za sve druge osobe koje na bilo koji autorskopravno relevantan ili drugi relevantan način i po bilo kojoj pravnoj osnovi ili u odsustvu validne pravne osnove koriste standard i/ili standardizacijski dokument.
- (3) Ovaj se Pravilnik odnosi samo na standarde i/ili standardizacijske dokumente koji su autorska djela. Odredbe ovog Pravilnika se ne odnose na ostvarivanje, zaštitu i drugo relevantno djelovanje vezano za autorska prava glede drugih vrsta autorskih djela povodom kojih je Institut po bilo kojoj osnovi nositelj autorskog prava. Na iste će se primjenjivati relevantne odredbe ZAISP-a, a odredbe ovog Pravilnika samo ako to izričito odredi ravnatelj Instituta.
- (4) Ovaj se Pravilnik odnosi i na dijelove standarda i/ili standardizacijskih dokumenata ako isti predstavljaju individualne duhovne tvorevine te su kao takvi zaštićeni kao samostalno autorsko djelo sukladno odredbi članka 5. ZAISP-a. Sve što je određeno u ovom Pravilniku da se odnosi na standard i/ili standardizacijski dokument na jednak se način, osim ako nije drugačije izričito određeno, odnosi i na svaki dio standarda i/ili standardizacijskog dokumenta koji predstavlja individualnu duhovnu tvorevinu.
- (5) Sve što je u ovom Pravilniku određeno da se odnosi na autorska prava na jednak se način primjenjuje i na ostvarivanje/zaštitu i druga djelovanja vezana za srodna prava proizvođača baze podataka, izdavača kao i eventualna druga srodna prava Instituta te na druga relevantna subjektivna prava Instituta povodom individualnog standarda i/ili standardizacijskog dokumenta.

Članak 2.
(Definicije)

Izrazi korišteni u ovom Pravilniku imaju sljedeća značenja:

- a) **autorsko djelo** - ima značenje dano u odredbi članka 4. stavak 1. et al. ZAISP-a, a radi jasnoće označuje individualnu duhovnu tvorevinu iz područja književnosti, znanosti i umjetnosti bez obzira na vrstu, način i oblik izražavanja, ako ZAISP-om nije drugačije određeno (kao primjerice u članku 7. ZAISP-a povodom zbirke kao vrste autorskih djela);
- b) **autorsko pravo** - ima isto značenje kao u ZAISP-u (posebice članak 15. et al. ZAISP-a), a radi jasnoće označuje skup subjektivnih ovlaštenja odnosno individualnih subjektivnih autorskih imovinskih, moralnih i drugih prava koja subjekt prava ima povodom autorskog djela prema trećim osobama u granicama određenim zakonom;
- c) **prenosivo autorsko pravo** - individualna subjektivna imovinska i izvjesna "druga" autorskoppravna ovlaštenja odnosno individualna subjektivna autorska imovinska i izvjesna "druga" prava koja autor može pravnim poslovima (ali ne i nasljeđivanjem) prenijeti na druge subjekte prava;
- d) **autor** - ima značenje dano u odredbi članka 9. ZAISP-a, a radi jasnoće označuje isključivo fizičku osobu koja je stvorila cijeli ili dio standarda i/ili standardizacijskog dokumenta koji je kvalificiran za autorskoppravnu zaštitu kao autorsko djelo;
- e) **nositelj (autorskog) prava** - to je svaki subjekt prava koji je subjektivno autorsko pravo ili pojedino individualno subjektivno autorsko ovlaštenje stekao na valjanoj pravnoj osnovi i na valjan pravni način, koja osoba je ovlaštena da ostvari i traži zaštitu autorskog prava povodom standarda i/ili standardizacijskog dokumenta u opsegu u kojem su zakonom ili pravnim poslom autorska prava prenesena na tu osobu;
- f) **korisnik standarda i/ili standardizacijskog dokumenta** - označuje svaku fizičku ili pravnu osobu koja na bilo koji autorskoppravno relevantan način i po bilo kojoj osnovi koristi standard i/ili standardizacijski dokument odnosno vrši djelovanje prema standardu i/ili standardizacijskom dokumentu tj. na bilo koji način interaktira sa standardom i/ili standardizacijskim dokumentom koje djelovanje ili interakcija čini sadržaj isključivog autorskopavnog ovlaštenja odnosno individualnog subjektivnog prava autora/nositelja prava povodom standarda i/ili standardizacijskog dokumenta kao autorskog djela;
- g) **standard i/ili standardizacijski dokument** - ima značenje dano u članku 2. ZOS-a i članku 2. Pravilnika o proceduri pripremanja, donošenja i objavljivanja bosanskohercegovačkih standarda ("Službeni glasnik BiH", br. 51/18), a u kontekstu autorskih prava standard i/ili standardizacijski dokument je autorsko djelo usljed činjenice da predstavlja individualnu intelektualnu i umnu, duhovnu tvorevinu svojega autora iz domena znanosti, umjetnosti i tehnike (ali ne i izum podoban za zaštitu patentom ili nešto zaštitivo drugom granom prava intelektualnog vlasništva) koji se sastoji, između ostalog, od izražaja kojim se opisuju smjernice, karakteristike, pravila i drugo povodom aktivnosti koje se imaju poduzeti ili rezultata tih aktivnosti s ciljem izražavanja načina postizanja optimalnog stupnja urednosti u danom kontekstu, od sadržinskih izražaja definicija, detaljnog i obrazloženog opisa postupaka, smjernica, instrukcija, kalibracija, opsega kretanja vrijednosti, kvalitete,

ilustracija, uvida i shvaćanja nastalih na temelju provjerenih znanstvenih, tehnoloških i iskustvenih rezultata, "know how" savjeta kao i drugih prigodnih elemenata čija svrha jeste prezentiranje konsenzualno shvaćenog optimalnog načina na koji se postiže željena svrha, dobiva proizvod ili izvodi neki postupak ili pruža neka usluga s određenom očekivanom razinom kvalitete i karakteristika, a koji se može replicirati više puta i može se, između ostalog, javljati u obliku pisanih djela, crteža, slika, grafika, fotografija, kartografskih djela kao i prezentacija znanstvene, obrazovne ili tehničke prirode, između ostalog, uključujući tehničke skice, planove, grafikone, formule, ekspertize, nalaze vještaka, prezentacije u plastičnom obliku i druga djela iste prirode;

- h) **primjerak standarda i/ili standardizacijskog dokumenta** - predstavlja materijalni nosač na koji je sadržaj standarda i/ili standardizacijskog dokumenta ili bilo kojeg njihovog dijela fiksiran neposredno ili posredno, privremeno ili trajno, bilo kakvim sredstvima i na bilo kakav način. Primjerak standarda i/ili standardizacijskog dokumenta je zaseban objekt prava u odnosu na standard i/ili standardizacijski dokument kao autorsko djelo i objekt autorskog i srodnih prava. Sukladno odredbi članka 68. ZAISP-a, pravo vlasništva i raspolaganje pravom vlasništva na primjerku standarda i/ili standardizacijskog dokumenta (primjerice prodajom primjerka) odvojeno je i bez utjecaja na raspolaganje autorskim pravom povodom autorskog djela čiji je sadržaj fiksiran na taj primjerak (prodaja primjerka ne znači prijenos autorskog prava na, primjerice, kopiranje, prevodenje i sl.;
- i) **korištenje standarda i/ili standardizacijskog dokumenta** - predstavlja svako autorskoppravno relevantno djelovanje iskorištavanja i/ili korištenja i/ili uporabe standarda i/ili standardizacijskog dokumenta kao autorskog djela koje čini sadržaj jedinstvenog autorskog prava koje autor/nositelj autorskog prava ima povodom istog. Nota bene: u Pravilniku izraz korištenje može imati i uže, konkretnije značenje, koje će biti definirano relevantnom odredbom u kojem slučaju će uporaba ovog izraza imati značenje određeno tom relevantnom odredbom;
- j) **izvorni standard** - ima značenje dano u odredbi članka 7. stavak 1. ovog Pravilnika. Radi jasnoće - ovaj se Pravilnik odnosi na sve standarde i standardizacijske dokumente bez obzira bili oni "domaći" ili "strani" (prema značenjima danim u odredbama članka 2. ZOS-a i članka 2. Pravilnika o proceduri pripremanja, donošenja i objavljivanja bosanskohercegovačkih standarda ("Službeni glasnik BiH", br. 51/18), a na izvorne standarde na jednak način osim ako nije izričito drugačije određeno u ovom Pravilniku;
- k) **standardizacijska organizacija** - označuje strane nacionalne, regionalne, međunarodne standardizacijske organizacije koje nisu Institut, ali gdje Institut može (ali ne mora) biti njihov član te domaće ili strane pokrajinske standardizacijske organizacije;
- l) **dozvola** - označuje jednostrani ili dvostrani pravni posao u pisanom obliku kojim se nositelj prava obvezuje da će dozvoliti i neće primijeniti mehanizme zaštite autorskog prava prema individualnom korisniku ili skupini korisnika povodom njihova korištenja standarda i/ili standardizacijskog dokumenta kao autorskog djela, u zamjenu za naknadu ili besplatno sve dok isti koriste predmetno autorsko djelo u

- granicama koje je postavio nositelj prava u toj dozvoli ili na drugi primjeren način, za ograničen vremenski interval;
- m) **prijenos autorskog prava** - dvostrani pravni posao, u pisanom obliku, kojim nositelj subjektivnog autorskog prava predmetno, sadržajno, prostorno, vremenski ograničeno, isključivo ili neisključivo, translativno ili konstitutivno prenosi prenosivo individualno subjektivno autorsko pravo odnosno autorskopravno ovlaštenje na drugu osobu translativno ili konstitutivno, u zamjenu za naknadu ili besplatno, trajno ili vremenski ograničeno, u slučajevima i opsegu dozvoljenim zakonom i pravnom osnovom na temelju kojih je prenositelj prava stekao to subjektivno autorsko pravo;
- n) **povreda autorskog prava** - svako korištenje standarda i/ili standardizacijskog dokumenta bez i/ili preko pisane, izričite i pravno valjane dozvole ili prijenosa prava od strane Instituta na korisnika. Povreda autorskog prava povodom standarda i/ili standardizacijskog dokumenta može biti civilni delikt, kazneno djelo, prekršaj te može biti sankcionirana novčanom kaznom, kaznom zatvora i na druge načine;
- o) **radni materijal** - svaki primjerak standarda i/ili standardizacijskog dokumenta koji je označen vodenim žigom, koji će se sastojati od jasno i vidljivo naznačene fraze: "Radni materijal" preko cijele strane, dijagonalno, od lijevog donjeg prema desnom gornjem rubu dokumenta, a pored vodenog žiga, u zaglavlju dokumenta će se naznačiti datum, ime korisnika ili eventualno tvrtka, ako je korisnik pravna osoba korisnika kojem je primjerak standarda i/ili standardizacijskog dokumenta namijenjen.

Članak 3.

(Autorskopravna zaštita standarda i/ili standardizacijskog dokumenta i primjeraka istog)

- (1) Standard i/ili standardizacijski dokument je autorsko djelo i kao takav je autorskopravno zaštićen sukladno odredbi članka 12. ZOS-a i odredbama ZAISP-a jer predstavlja originalnu individualnu duhovnu tvorevinu svojeg autora.
- (2) Stvaranje standarda i/ili standardizacijskog dokumenta, nezavršeni standard i/ili standardizacijski dokument odnosno standard i/ili standardizacijski dokument u bilo kojoj fazi svog nastanka, naslov standarda i/ili standardizacijskog dokumenta kao i individualni sadržajni elementi odnosno sastojci standarda i/ili standardizacijskog dokumenta predstavljaju samostalna autorska djela ukoliko su individualne duhovne tvorevine svojeg autora, sukladno odredbi članka 5. ZAISP-a.
- (3) Standard i/ili standardizacijski dokument jeste odnosno može biti i predmet srodnih prava te zaseban objekt drugih relevantnih grana prava.
- (4) Primjerak standarda i/ili standardizacijskog dokumenta je zaseban objekt stvarnog i u isto vrijeme autorskog prava. Sukladno odredbi članka 68. ZAISP-a, raspolaganje pojedinačnim autorskim imovinskim pravima ili drugim pravima autora/nositelja prava na autorskom djelu ne utječe na pravo vlasništva na stvari na kojoj ili u kojoj je autorsko djelo fiksirano (primjerak autorskog djela) ako zakonom ili ugovorom nije drugačije izričito određeno, kao što raspolaganje vlasništvom na stvari na kojoj ili u kojoj je autorsko djelo fiksirano (primjerak autorskog djela) ne utječe na pojedinačna autorska imovinska prava ili druga prava autora na tom autorskom djelu ako zakonom ili ugovorom nije drugačije izričito određeno. Radi jasnoće, osoba koja kupi primjerak standarda i/ili standardizacijskog dokumenta nije ovlaštena da taj primjerak reproducira,

distribuirati, prerađuje, prevodi, javno saopćava, čini dostupnim javnosti ili na druge autorskopravno relevantne načine koristi samo na osnovi činjenice da je nositelj prava vlasništva na tom primjerku standarda i/ili standardizacijskog dokumenta. Takva će osoba eventualno biti ovlaštena da koristi standard i/ili standardizacijski dokument na navedene i druge načine samo ako je na to izričito ovlaštena od strane Instituta na pravno valjan način i na pravno valjanoj osnovi.

- (5) Pravo vlasništva na primjerku standarda i/ili standardizacijskog dokumenta kao stvari (i shodno objektu stvarnog prava) pravno je odvojeno i značajno različito od autorskih prava na tom istom standardu ili na tom standardizacijskom dokumentu čiji sadržaj je fiksiran na taj materijalni nosač, sukladno relevantnim odredbama članka 68. et al. ZAISP-a. Prijenosom prava vlasništva ili drugim sličnim djelovanjem na primjerku kao stvari na koju je fiksiran sadržaj standarda i/ili standardizacijskog dokumenta, ako drugačije nije izričito određeno, ne dolazi do prijenosa autorskih prava na tom standardu i/ili standardizacijskom dokumentu koji je utjelovljen u tom primjerku.
- (6) Nositelj prava vlasništva na primjerku standarda i/ili standardizacijskog dokumenta kao stvari je ograničen u vršenju sadržaja svojih stvarnopravnih ovlaštenja koja proistječu iz prava vlasništva na primjerku standarda i/ili standardizacijskog dokumenta kao stvari u granicama sadržaja autorskog prava definiranog ZAISP-om i drugim relevantnim pozitivnim pravilima kojima se uređuje sadržaj subjektivnog jedinstvenog isključivog prava autora/nositelja prava na i povodom autorskog djela i primjerka autorskog djela te predmeta srodnih prava i primjeraka predmeta srodnih prava.

Članak 4.

(Primjerci autorskog djela na koje se odnosi ovaj Pravilnik)

- (1) Sukladno odredbama članka 1. ovog Pravilnika, ovaj se Pravilnik odnosi na sve standarde i standardizacijske dokumente bez obzira u kojem se obliku nalazili, a posebice kada su fiksirani na bilo koji materijalni nosač bio on papir i tinta, elektromagnetni ili elektronički zapis, optički zapis, zvučni zapis, te bilo koji primjerak koji egzistira tako što je sadržaj tog standarda i/ili standardizacijskog dokumenta reproduciran u obliku primjerka autorskog djela fiksiranjem sadržaja standarda i/ili standardizacijskog dokumenta na materijalni nosač privremeno ili trajno, djelomično ili u cjelini, bilo kakvim sredstvima i na bilo kakav način a može se percipirati bilo kojim čulima ljudskih bića na bilo koji način sa ili bez uporabe oruđa bilo koje vrste za tu svrhu.
- (2) Odredbe ovog Pravilnika se, između ostalog, osobito odnose na sljedeće vrste primjeraka standarda i/ili standardizacijskih dokumenata:
 - a) koji se sastoje od materijalnog nosača papira i tinte a proces fiksiranja sadržaja standarda i/ili standardizacijskog dokumenta izveden je tiskanjem (hard copy) bilo kojom tehnikom i na bilo koji način, te eventualni elektronički zapis istog (pohranjivanje djela u elektroničkom obliku), a koji se čuvaju u Standardoteci Instituta;
 - b) koji se sastoje od materijalnog nosača u vidu bistabilnog ili bilo kojeg drugog elektromagnetnog, elektroničkog, optičkog, zvučnog, magnetnog ili bilo kojeg drugog zapisa koji je skladišten ili po bilo kojoj osnovi smješten u tehničkim uređajima za skladištenje i/ili koji se nalaze na računalnoj mreži koju ili osobno ili preko osoba koje djeluju u ime i za račun Instituta održava Institut a koji omogućuje pojedinom ovlaštenom korisniku standarda i/ili standardizacijskog dokumenta pristup primjerku standarda i/ili

standardizacijskog dokumenta u vrijeme i s mjesta koje taj pojedinac odabere ili iz prostorija Instituta, u granicama i pod uvjetima postavljenim od strane administratora tehnološkog oruđa u pitanju koji djeluje u ime i za račun Instituta;

- c) koji se nalaze u elektroničkom obliku bilo koje vrste, koji su na bilo koji način i bilo kojim sredstvom dostupni kroz računalni program "Standard Management Information System" (u daljnjem tekstu: "SMIS"), pristup kojem po bilo kojoj osnovi pruža Institut ili osobe koje djeluju u ime i za račun Instituta pa i na one primjerke standarda i/ili standardizacijskog dokumenta povodom kojih je bilo koja osoba ostvarila pristup i kontrolu bilo koje vrste sa ili bez dozvole Instituta ili osobe koje djeluju u ime i za račun Instituta;
- d) koji se nalaze u elektroničkom obliku bilo koje vrste po bilo kojoj osnovi, uključujući i bez pravno valjane osnove, na serverima ili drugim tehnološkim uređajima informacijskog društva sličnih serverima odnosno uređajima koji su podobni za skladištenje primjeraka standarda i/ili standardizacijskog dokumenta u elektroničkom obliku a pod kontrolom standardizacijskih organizacija kojima osobe u radnom odnosu tj. osobe koje na bilo koji način i po bilo kojoj osnovi djeluju u ime i za račun odnosno po nalogu Instituta pristupaju ili uživo ili putem interneta ili drugog sličnog tehnološkog mehanizma alata ili procesa;
- e) koji se nalaze u bilo kojem mogućem obliku, a između ostalog reproducirani tiskanjem ili u elektroničkom obliku, a koji primjerci su namijenjeni za prijenos prava vlasništva (sa ili bez prijenosa relevantnih autorskih te drugih subjektivnih prava) istih sa Instituta kao nositelja autorskog/drugih subjektivnih prava na te osobe po bilo kojoj osnovi, uključujući (ali ne i ograničeno na) i prodaju istih;
- f) koji se nalaze u bilo kojem mogućem obliku, a između ostalog reproducirani tiskanjem ili u elektroničkom obliku a koji primjerci su namijenjeni za poduzimanje djelovanja koja su kompatibilna sa svrhom i ovlaštenjima Instituta te koja su odobrena i naložena od strane ravnatelja i drugih osoba u Institutu koji su ovlašteni da daju takve vrste naloga i/ili odobrenja, a posebice za potrebe prezentacija, obuka, održavanja sastanaka i konferencija u kojima je Institut po bilo kojoj osnovi sudionik;
- g) koji su na bilo koji relevantan način pohranjeni u elektroničkom obliku na tehničkim uređajima koji su namijenjeni i podobni za prijenos u prostoru;
- h) koji se nalaze u bilo kojem obliku, a koji su iz bilo kojeg razloga namijenjeni za distribuciju bez naknade u novcu;
- i) druge vrste primjeraka standarda i/ili standardizacijskih dokumenata na koje proistječe iz relevantnog pravnog izvora da se imaju primijeniti odredbe ovog Pravilnika odnosno koji su po prirodi analogni i kompatibilni s prethodno navedenim vrstama primjeraka standarda i/ili standardizacijskih dokumenata, odnosno na sve druge relevantne primjerke standarda i/ili standardizacijskog dokumenta glede kojeg bi primjena ovog Pravilnika bila svrsishodna, a povodom toga odluku donosi ravnatelj Instituta.

DIO II - STJECANJE AUTORSKIH PRAVA POVODOM STANDARDI I/ILI STANDARDIZACIJSKIH DOKUMENATA

Članak 5.

(Općenito o stjecanju autorskih prava povodom standarda i/ili standardizacijskih dokumenata od strane Instituta)

- (1) Sukladno odredbi članka 9. ZAISP-a, Institut, kako nije fizička osoba, ne može biti autor standarda i/ili standardizacijskog dokumenta, ali Institut kao pravna osoba i subjekt prava može biti nositelj autorskih imovinskih i izvjesnih "drugih" individualnih subjektivnih autorskopравnih ovlaštenja odnosno individualnih subjektivnih prava autora koja se mogu prenijeti s autora na Institut - prenosivih autorskih prava.
- (2) Institut ne može originalno steći autorsko pravo na standardu i/ili standardizacijskom dokumentu niti može steći autorstvo povodom bilo kojeg pojedinog standarda i/ili standardizacijskog dokumenta pa i povodom izvornih standarda.
- (3) Institut može derivativno steći prenosiva autorska prava od autora ili nositelja autorskih prava povodom standarda i/ili standardizacijskog dokumenta. Na taj način Institut postaje nositelj autorskog prava povodom tog pojedinog standarda i/ili standardizacijskog dokumenta.
- (4) Institut može dobiti ovlaštenje bilo koje vrste ili dozvolu da koristi i/ili ovlasti druge da koriste standard i/ili standardizacijski dokument.
- (5) Institut može derivativno steći i na taj način postati nositelj autorskog prava na standardima i/ili standardizacijskim dokumentima na pravnoj osnovi ugovora ili drugog pravnog posla s domaćim ili stranim standardizacijskim organizacijama, i to translativno ili konstitutivno, isključivo ili neisključivo, u granicama dozvoljenim zakonom i definiranim tim pravnim poslom te drugim relevantnim pozitivnim pravnim pravilima.
- (6) Institut može derivativno steći i na taj način postati nositelj autorskog prava na standardima i/ili standardizacijskim dokumentima na pravnoj osnovi ugovora ili drugog pravnog posla s drugim pravnim ili fizičkim osobama, uključujući ali ne i ograničeno na fizičke osobe koje su nositelji autorskog prava na standardima ako je to dozvoljeno relevantnim pravnim pravilima, i to translativno ili konstitutivno, isključivo ili neisključivo, u granicama dozvoljenim zakonom i definiranim tim pravnim poslom te drugim relevantnim pozitivnim pravnim pravilima.
- (7) Institut može derivativno steći i na taj način postati nositelj autorskog prava na standardima i/ili standardizacijskim dokumentima na pravnoj osnovi ugovora ili drugog pravnog posla sa zaposlenicima i drugim djelatnicima Instituta ili trećim osobama, i to translativno ili konstitutivno, isključivo ili neisključivo, u granicama dozvoljenim zakonom i definiranim tim pravnim poslom te drugim relevantnim pozitivnim pravnim pravilima.
- (8) Institut će steći prava i biti nositelj punog pravno dozvoljenog opsega autorskog prava povodom standarda i/ili standardizacijskih dokumenata koji su podobni za autorskopравnu zaštitu prema odredbama ZAISP-a, a koji budu stvoreni u izvršavanju obveza iz ugovora o radu i u vezi s radom ili nastanu korištenjem značajnih sredstava i opreme ili pod financiranjem Instituta, odnosno standardi i/ili standardizacijski dokumenti koji su autorska djela a koji budu stvoreni u radnom odnosu od strane zaposlenika Instituta ili osoba koje djeluju po ugovoru o djelu ili po drugoj validnoj osnovi prema Institutu.
- (9) Ništava će biti svaka ugovorna odredba ili sadržinski element pravnog posla kojim se na Institut prenosi pojedino autorskopравno ovlaštenje ili pojedino subjektivno autorsko

- pravo povodom kojeg je prijenos tom vrstom pravnog posla zabranjen i/ili ništav.
- (10) Sukladno odredbi članka 79. ZAISP-a, ništava će biti svaka ugovorna odredba ili sadržinski element pravnog posla kojim se na Institut prenosi autorsko pravo kao cjelina povodom bilo kojeg standarda i/ili standardizacijskog dokumenta, autorska moralna prava autora povodom standarda i/ili standardizacijskog dokumenta, autorska imovinska prava na svim budućim autorskim djelima nekog pojedinog autora te autorska imovinska prava za još nepoznate načine korištenja standarda i/ili standardizacijskog dokumenta.
- (11) Institut može postati nositelj individualnih subjektivnih prava na standardu i/ili standardizacijskom dokumentu i na bilo koji drugi zakonom ili drugim relevantnim pozitivnim pravnim pravilima predviđen i dozvoljen način, uključujući jednostranim prijenosom prava, poklonom prava, nasljeđivanjem prava, sudskom odlukom ili po bilo kojoj drugoj pravnoj osnovi.

Članak 6.

(Stjecanje autorskih prava povodom standarda i/ili standardizacijskih dokumenata od stranih standardizacijskih organizacija)

- (1) Kao što je predviđeno u prethodnom članku ovog Pravilnika, Institut može steći autorska prava, ovlaštenja bilo koje vrste i/ili dozvole za korištenje standarda i/ili standardizacijskog dokumenta te davanje dozvola trećim osobama za korištenje standarda i/ili standardizacijskih dokumenata od stranih standardizacijskih organizacija putem ugovora ili drugog pravnog posla.
- (2) Povodom tako stečenih autorskih prava i/ili dozvole, Institut ima obvezu ostvarivati autorska prava, ubirati i prosljediti naknade, vršiti nadzor korištenja, poduzimati mjere zaštite autorskih prava i na druge primjerene načine djelovati povodom relevantnih standarda i/ili standardizacijskih dokumenata.
- (3) U svakom djelovanju povodom standarda i/ili standardizacijskog dokumenta glede kojeg je Institut stekao autorsko pravo i/ili dozvolu, Institut će obratiti posebnu pažnju na to da djeluje isključivo u granicama prenesenih prava, ovlaštenja i/ili dozvole koju je dobio od strane standardizacijske organizacije odnosno relevantnog subjekta prava.
- (4) Institut će koristiti i dozvoliti drugima da koriste standard i/ili standardizacijski dokument povodom kojeg su postali nositelji autorskog prava odnosno ovlašteni tj. dobili dozvolu za takvo djelovanje od strane standardizacijske organizacije samo u granicama u kojima je Institut nositelj prava i/ili za koje je Institut ovlašten i sukladno bilo kojim uvjetima i ograničenjima koji se imaju naći u ugovoru ili pravnom poslu kojim je autorsko pravo preneseno ili kojim je strana standardizacijska organizacija dala dozvolu Institutu.
- (5) U slučaju sukoba odredbi ovog Pravilnika i ugovora ili pravnog posla kojim je na Institut strana standardizacijska organizacija prenijela autorsko pravo povodom konkretnog standarda i/ili standardizacijskog dokumenta, prednost će uvijek imati odredbe ugovora ili pravnog posla, pod uvjetom da su iste sukladne relevantnim primjenjivim zakonskim odredbama Bosne i Hercegovine.

Članak 7.

(Stjecanje autorskih prava povodom izvornih standarda i/ili standardizacijskih dokumenata)

- (1) Činom i trenutkom stvaranja onoga što će nakon formalnog postupka i procedure pripremanja, donošenja i objavljivanja uređene ZOS-om i Pravilnikom o proceduri pripremanja, donošenja i objavljivanja bosanskohercegovačkih standarda

- ("Službeni glasnik BiH", br. 51/18) postati bosanskohercegovački standard i/ili standardizacijski dokument odnosno proglašenja nečega bosanskohercegovačkim standardom i/ili standardizacijskim dokumentom a što stvori zaposlenik Instituta ili osoba koja djeluje ugovorom o djelu ili po drugom relevantnom ugovoru i/ili pravnom poslu s Institutom ili koji nastane korištenjem značajnih sredstava i opreme ili pod financiranjem Instituta, sva prenosiva autorska i srodna prava u njihovu punom pravno dozvoljenom opsegu i bez ograničenja te isključivo na tom izvornom standardu i/ili standardizacijskom dokumentu odnosno elementima tog izvornog standarda i/ili standardizacijskog dokumenta po ovoj se pravnoj osnovi prenose na Institut za cjelokupno vremensko, prostorno, sadržinsko i drugo važenje i sadržaj tih prava, u punom opsegu dozvoljenom zakonom.
- (2) Zaposlenik Instituta kao i osoba koja djeluje ugovorom o djelu ili pod drugim sličnim ugovorom i/ili pravnim poslom s Institutom kao i osoba koja koristeći značajna sredstva i opremu ili pod financiranjem Instituta stvori nešto što će postupkom standardizacije odnosno postupkom pripremanja, donošenja i objavljivanja uređenim ZOS-om i Pravilnikom o proceduri pripremanja, donošenja i objavljivanja bosanskohercegovačkih standarda ("Službeni glasnik BiH", br. 51/18) postati bosanskohercegovački standard ili standardizacijski dokument ima obvezu prenijeti sva prenosiva autorska prava, eventualna prenosiva srodna prava i druga relevantna prenosiva subjektivna prava povodom predmetnog izvornog standarda i/ili standardizacijskog dokumenta, bez posebne naknade, u njihovoj cijelosti, isključivo i bez ograničenja, a posebice za cjelokupno trajanje autorskopravne zaštite, dakle u njihovu punom opsegu dozvoljenom zakonom na Institut. Kao naknada za takvo prenošenje uzet će se naknada koju je osoba u pitanju primila od Instituta sukladno ugovoru s Institutom, a povodom stvaranja odnosno drugog primjerenog djelovanja povodom nastanka onoga što će postati bosanskohercegovački standard i/ili standardizacijski dokument.
- (3) U slučaju da su 1. ili 2. stavak ili oba ta stavka ovoga članka iz bilo kojeg razloga ništavi, primjenjivat će se odredbe članka 100. ZAISP-a povodom standarda i/ili standardizacijskih dokumenata koji su nastali u radnom odnosu s Institutom, odredbe članka 98. ZAISP-a ukoliko se radi o standardima i/ili standardizacijskim dokumentima stvorenim po ugovoru o stvaranju djela po narudžbi, odredbe članka 99. ZAISP-a ukoliko se standard i/ili standardizacijski dokument u pitanju može smatrati kolektivnim djelom, odredbe članka 103. ZAISP-a ukoliko se eventualno radi o standardu i/ili standardizacijskom dokumentu koji je računalni program.
- (4) Zabranjeno je zaposleniku Instituta, osobi koja je zaključila ugovor o djelu ili drugi sličan ugovor s Institutom, osobi koja je koristeći značajnu opremu i sredstva kao i financiranje Instituta stvorila nešto što će postupkom standardizacije odnosno postupkom pripremanja, donošenja i objavljivanja uređenim ZOS-om i Pravilnikom o proceduri pripremanja, donošenja i objavljivanja bosanskohercegovačkih standarda ("Službeni glasnik BiH", br. 51/18) postati bosanskohercegovački standard i/ili standardizacijski dokument koji je autorskopravno i na druge primjerene načine zaštićen individualno, kolektivno ili na bilo koji način ostvarivati bilo kojim mogućim modalitetom bilo koje autorsko imovinsko i prenosiva druga prava, srodna prava i druga subjektivna prava povodom predmetnog standarda i/ili standardizacijskog dokumenta za cjelokupno trajanje autorskopravne zaštite povodom istog,

- za srodna prava srodnopravne a za druga subjektivna prava duljinu pravne zaštite istih.
- (5) Institut će pitanja pripadanja, raspolaganja, uporabe i zaštite autorskih prava na standardu i/ili standardizacijskom dokumentu koji nastane djelovanjem vanjskog suradnika Instituta obavljanjem poslova ili po nalogu Instituta kao i u slučaju korištenja sredstava i opreme Instituta urediti zasebnim ugovorom s vanjskim suradnicima prije no što isti počnu rad, a sve sukladno odredbama ZAISP-a, drugim relevantnim zakonskim odredbama i odredbama ovog Pravilnika.
 - (6) Ako je vanjski suradnik Instituta zaposlen u nekoj drugoj pravnoj osobi ili ustanovi te tijelu, Institut će sklopiti trostrani ugovor s tim vanjskim suradnikom i trećom osobom ili institucijom odnosno tijelom u pravnom odnosu s vanjskim suradnikom kojim će urediti autorska prava povodom standarda i/ili standardizacijskog dokumenta koji bi imao nastati djelovanjem vanjskog suradnika u pitanju.
 - (7) Smatra se da je autor standarda i/ili standardizacijskog dokumenta koji je usvojen sukladno ZOS-u i Pravilniku o proceduri pripremanja, donošenja i objavljivanja bosanskohercegovačkih standarda ("Službeni glasnik BiH", br. 51/18) dao dozvolu za objavljivanje predmetnog standarda i/ili standardizacijskog dokumenta trenutkom stvaranja predmetnog standarda i/ili standardizacijskog dokumenta. Teret dokazivanja je na osobi koja tvrdi suprotno.
 - (8) Smatra se da uporaba standarda i/ili standardizacijskog dokumenta sukladno ZOS-u te mijenjanje standarda i/ili standardizacijskog dokumenta u postupku pripremanja, donošenja i objavljivanja bosanskohercegovačkih standarda na način uređen ZOS-om i Pravilnikom o proceduri pripremanja, donošenja i objavljivanja bosanskohercegovačkih standarda ("Službeni glasnik BiH", br. 51/18) ne može predstavljati djelovanje koje vrijeda čast i ugled autora dok se suprotno ne dokaže. Teret dokazivanja je na osobi koja tvrdi suprotno.
 - (9) Institut ima obvezu razumnim mjerama i sukladno dobroj praksi u regiji omogućiti domaćim autorima vršenje njihova prava na priznavanje autorstva, sukladno njihovim razumnim manifestacijama volje pod uvjetom da se na taj način ne vrijeđaju prava drugih ili druge relevantne pravne odredbe.

Članak 8.

(Evidencija o stečenim autorskim pravima povodom standarda i/ili standardizacijskih dokumenata)

- (1) Institut će voditi evidenciju svih ugovora i/ili izvornika pravnih poslova glede kojih je stekao autorska prava, eventualna srodna prava ili eventualna druga subjektivna prava povodom standarda i/ili standardizacijskih dokumenata zaključenih s bilo kojom osobom.
- (2) Sadržaj i strukturu, način vođenja evidencije iz stavka (1) ovoga članka, te osobu zaduženu za vođenje iste određuje ravnatelj Instituta odlukom.

Članak 9.

(Stavljanje znaka o zadržanim isključivim pravima)

- (1) Institut će na svakom primjerku standarda i/ili standardizacijskog dokumenta istaknuti znak o zadržanim isključivim pravima (© ISBIH, 2020 - gdje je 2020. godina objavljivanja - sukladno odredbi članka 165. et al. ZAISP-a) te s prigodnim tekstom koji će sadržavati obavještenje i upozorenje korisniku i drugim osobama o činjenici da povodom tog primjerka standarda i/ili standardizacijskog dokumenta postoje autorska prava, da su autorska prava zadržana i zaštićena, kao i ukoliko što se smije a što se ne smije činiti povodom tog primjerka kao i autorskog djela čiji

je sadržaj fiksiran na materijalni nosač na koji je postavljen znak o zadržanim isključivim pravima.

- (2) Sadržaj znaka o zadržanim isključivim pravima iz prethodnog stavka ovoga članka odredit će ravnatelj Instituta. Posebna pozornost bit će posvećena nastojanju da tekst koji prati znak o zadržanim isključivim pravima bude precizan, potpun, razumljiv, informativan i svrsishodan.
- (3) Znak o zadržanim isključivim pravima posebice će sadržavati naznaku da Institut zadržava sva prava i da se ni u kojem slučaju ne smije tumačiti bilo koje objavljivanje ili korištenje primjerka standarda i/ili standardizacijskog dokumenta od strane Instituta ili korisnika kao odricanje bilo kojeg individualnog autorskopravnog ovlaštenja ili individualnog subjektivnog autorskog prava povodom tog standarda i/ili standardizacijskog dokumenta od strane bilo koje osobe.
- (4) Ukoliko Institut ima obvezu koristiti poseban tekst ili tekst posebnog sadržaja i/ili izražaja odnosno posebne pojedine elemente sadržaja i/ili izražaja znaka o zadržanim isključivim pravima koja obveza proistječe iz ugovora i/ili pravnog posla kojim je strana standardizacijska organizacija ili druga osoba prenijelo autorsko pravo, ovlaštenje ili dozvolu povodom konkretnog standarda i/ili standardizacijskog dokumenta na Institut, Institut će na konkretni primjerak standarda i/ili standardizacijskog dokumenta staviti znak o zadržanim isključivim pravima s relevantnim sadržajem ili elementima sadržaja odnosno izražaja, pa i u slučajevima kada se rezultirajući znak o zadržanim isključivim pravima značajno razlikovao u sadržaju od sadržaja znaka o zadržanim pravima iz prvog i drugog stavka ovoga članka.
- (5) Gdje je to primjereno i iz posebnih okolnosti potrebno, Institut može koristiti vodeni žig ili drugi primjeren način označavanja činjenice da su autorska prava, eventualna srodna prava ili druga subjektivna prava povodom konkretnog primjerka standarda i/ili standardizacijskog dokumenta pridržana kao i naznačiti nositelja tih autorskih prava te eventualno naznačiti druge relevantne podatke.

DIO III - OSTVARIVANJE AUTORSKIH PRAVA POVODOM STANDARDA I/ILI STANDARDIZACIJSKIH DOKUMENATA

Članak 10.

(Način ostvarivanja autorskih prava povodom standarda i/ili standardizacijskog dokumenta od strane Instituta)

Institut ostvaruje autorska prava, eventualna srodna prava te eventualna druga subjektivna prava povodom standarda i/ili standardizacijskog dokumenta glede kojih je Institut nositelj tih prava ili je ovlašten ili ima dozvolu na izvjesno pravno relevantno djelovanje vlastitim korištenjem predmetnog standarda i/ili standardizacijskog dokumenta u ime i za račun Instituta od strane zaposlenika i/ili osoba koji po validnoj pravnoj osnovi djeluju u ime i za račun Instituta, umnožavanjem i prodajom odnosno drugim prijenosom prava vlasništva na primjercima standarda i/ili standardizacijskog dokumenta, davanjem dozvola trećim osobama za korištenje standarda i/ili standardizacijskog dokumenta, prijenosom prenosivih autorskih prava povodom standarda i/ili standardizacijskih dokumenata translativno ili konstitutivno i na druge načine predviđene ZOS-om, ZAISP-om i drugim relevantnim pravnim pravilima, sve u granici opsega autorskih prava koja su povodom konkretnih standarda i/ili standardizacijskih dokumenata prenesena na Institut ili povodom kojih je Institut ovlašten validnom pravnom osnovom.

Članak 11.

(Davanje dozvole korisnicima za korištenje standarda i/ili standardizacijskog dokumenta)

- (1) Institut daje pisanu dozvolu korisniku za korištenje standarda i/ili standardizacijskog dokumenta u granicama opsega autorskih prava, eventualnih srodnih prava i drugih relevantnih subjektivnih prava koja su povodom konkretnog standarda i/ili standardizacijskog dokumenta prenesena na Institut ili povodom kojih je Institut ovlašten da daje dozvole trećim osobama validnom pravnom osnovom, sve pod uvjetima i u granicama određenim pravnim osnovama kojima su prenesena na Institut relevantna prava i/ili dozvole.
- (2) Dozvola koju Institut daje korisniku za korištenje standarda i/ili standardizacijskog dokumenta predstavlja dovoljnu dozvolu kada je dozvola potrebna za izvjesno korištenje standarda i/ili standardizacijskog dokumenta kao autorskog djela, predmeta srodnih prava ili objekta drugog oblika pravne zaštite i predstavlja pravno obvezujuće obećanje i obvezu koju Institut prihvata da ne koristi i neće primjenjivati mjere autorskopravne i druge primjerene pravne zaštite za koje je ili bi Institut bio ovlašten kao nositelj autorskog prava, nositelj dozvole ili ovlaštenik po bilo kojoj validnoj pravnoj osnovi prava prema tom korisniku odnosno toj osobi dok god i pod uvjetom da taj korisnik odnosno osoba plati primjerenu naknadu, ukoliko je to element davanja dozvole i dok god taj korisnik koristi standard i/ili standardizacijski dokument na način određen tom konkretnom dozvolom, sukladno eventualnim uvjetima istaknutim u dozvoli i u granicama eventualno određenim u dozvoli odnosno dok god taj korisnik odnosno osoba koristi standard i/ili standardizacijski dokument odnosno djeluje u granicama dozvole te u granicama svrhe i namjere koja se davanjem te dozvole želi postići i pod uvjetom da je takvo korištenje standarda i/ili standardizacijskog dokumenta od strane tog korisnika odnosno osobe sukladno dobrim običajima.
- (3) Korisnik standarda i/ili standardizacijskog dokumenta mora tražiti i dobiti dozvolu od Instituta da koristi standard i/ili standardizacijski dokument prije no što počne koristiti standard i/ili standardizacijski dokument, u suprotnom će takvo djelovanje korisnika predstavljati povredu autorskog prava povodom standarda i/ili standardizacijskog dokumenta usljed kojeg djelovanja će Institut moći primijeniti mjere zaštite autorskog prava prema relevantnim odredbama ZOS-a, ZAISP-a te prema drugim relevantnim pravnim pravilima kao i sukladno ovom Pravilniku.
- (4) Institut korisniku daje dozvolu za korištenje standarda i/ili standardizacijskog dokumenta na primjeren način koji je sukladan svrsi, namjeni i primjeni tog standarda te postizanju cilja koji se tim standardom želi postići, s tim što će opseg takve dozvole za korištenje uvijek biti ograničen namjerom koja se želi postići davanjem takve dozvole od strane Instituta korisniku i da takvo korištenje standarda i/ili standardizacijskog dokumenta mora biti sukladno dobrim običajima.
- (5) Institut će dozvolu za korištenje standarda i/ili standardizacijskog dokumenta predmetno, sadržinski, prostorno, vremenski i na druge primjerene načine ograničiti tako da korisniku daje dozvolu najmanjeg opsega koji je objektivno potreban korisniku da na primjeren način koristi predmetni standard i/ili standardizacijski dokument sukladno prethodnom stavku ovoga članka.
- (6) Osim ako nije izričito drugačije određeno, dozvola za korištenje standarda i/ili standardizacijskog dokumenta ovlastit će korisnika samo i isključivo na ono korištenje standarda i/ili standardizacijskog dokumenta koje je

poimenično i izričito predviđeno u individualnoj dozvoli. Korisnik koji želi koristiti standard i/ili standardizacijski dokument na način koji nije predviđen dozvolom od Instituta mora tražiti i dobiti zasebnu dozvolu za takvo korištenje prije no što započne takvo korištenje standarda i/ili standardizacijskog dokumenta, u suprotnom takvo djelovanje korisnika predstavljat će povredu autorskog prava povodom standarda i/ili standardizacijskog dokumenta usljed kojeg djelovanja će Institut moći primijeniti mjere zaštite autorskog prava prema relevantnim odredbama ZOS-a, ZAISP-a te prema drugim relevantnim pravnim pravilima kao i sukladno ovom Pravilniku. Radi jasnoće, dozvola ovlašćuje korisnika samo za konkretna djelovanja predviđena u dozvoli. Korisnik koji želi koristiti standard i/ili standardizacijski dokument na druge načine mora dobiti zasebnu dozvolu.

- (7) Druge eventualne sadržinske elemente pravnog posla kojim se daje korisniku dozvola za korištenje standarda i/ili standardizacijskog dokumenta odredit će ravnatelj Instituta odlukom.
- (8) Institut će davati dozvole za korištenje izvornih standarda i/ili standardizacijskih dokumenata stranim standardizacijskim organizacijama sukladno odluci ravnatelja Instituta, gdje je primjereno, uz primjenu reciprociteta gdje je moguće i pod uvjetom postizanja najboljeg interesa Bosne i Hercegovine i Instituta.
- (9) Ravnatelj Instituta može izdati pisanu, naplatnu ili besplatnu, individualnu dozvolu za korištenje bilo kojeg individualnog standarda i/ili standardizacijskog dokumenta bilo kojoj osobi, skupini osoba ili svim osobama u Bosni i Hercegovini i/ili svijetu odlukom, ukoliko je to posebno opravdano i ukoliko je to u najboljem interesu Bosne i Hercegovine i Instituta, gdje će u obrazloženju odluke kojom se daje predmetna dozvola biti obrazložena opravdanost i najbolji interesi BiH i Instituta, te ukoliko je to dozvoljeno i u opsegu u kojem je to dozvoljeno pravnom osnovom na temelju koje je Institut stekao autorsko pravo i/ili dozvolu za davanje trećim osobama dozvole za korištenje konkretnog standarda i/ili standardizacijskog dokumenta.

Članak 12.

(Naknada za dozvolu za korištenje standarda i/ili standardizacijskog dokumenta)

- (1) Za svaku dozvolu za svaki oblik korištenja standarda i/ili standardizacijskog dokumenta korisnik standarda i/ili standardizacijskog dokumenta mora platiti naknadu Institutu u iznosu koji će sukladno relevantnim pravilima Instituta, ugovorima i/ili pravnim poslovima sa stranim standardizacijskim organizacijama i prema drugim relevantnim i primjenjivim konsideracijama odrediti Institut.
- (2) Korisnik ne mora platiti naknadu za dozvolu za korištenje standarda i/ili standardizacijskog dokumenta samo kada je to izričito odredio Institut. Institut će dozvoliti besplatno korištenje standarda i/ili standardizacijskih dokumenata samo u posebnim slučajevima predviđenim pravilima Instituta, ovim Pravilnikom, odlukom osobe koja je ovlaštena da donese takvu odluku i kada to je opravdano svim relevantnim konsideracijama.
- (3) Besplatno korištenje standarda i/ili standardizacijskih dokumenata povodom kojih je stekao prava, ovlaštenja ili dozvolu za takvo djelovanje od strane standardizacijske organizacije Institut će dozvoliti samo ukoliko je i sam ovlašten za takvo djelovanje pravnom osnovom kojom je preneseno autorsko pravo i/ili dana dozvola za autorskopravno relevantno djelovanje povodom konkretnog standarda i/ili standardizacijskog dokumenta.

Članak 13.

(Evidencija o izdanim dozvolama za korištenje standarda i/ili standardizacijskih dokumenata)

- (1) Institut će voditi evidenciju svih izdanih dozvola za korištenje standarda ili standardizacijskog dokumenta svim osobama osim dozvola prema zaposlenicima Instituta, kojima se dozvola za korištenje daje ovim Pravilnikom u granicama i sukladno odredbama istog.
- (2) Sadržaj i strukturu, način vođenja evidencije iz stavka (1) ovoga članka, te osobu zaduženu za vođenje iste određuje ravnatelj Instituta odlukom.

Članak 14.

(Prijenos autorskih prava povodom standarda i/ili standardizacijskih dokumenata)

- (1) Kada je to posebno opravdano i u najboljem interesu Bosne i Hercegovine i Instituta, Institut može prenijeti jedno ili više autorskopравnih ovlaštenja odnosno individualnih subjektivnih prenosivih autorskih prava povodom standarda i/ili standardizacijskih dokumenata glede kojih je Institut nositelj autorskih prava na drugu osobu.
- (2) Odluku o prijenosu prenosivog autorskog prava povodom standarda i/ili standardizacijskog dokumenta donosi u pisanom obliku ravnatelj Instituta.
- (3) Na prijenos prenosivog autorskog prava povodom standarda i/ili standardizacijskog dokumenta primjenjivat će se odredbe poglavlja III trećeg dijela ZAISP-a et al. te druge primjenjive relevantne pravne odredbe.
- (4) Osim ako nije drugačije izričito određeno ili drugačije ne proistječe iz relevantnih pravnih odredbi, pojedinačna prenosiva autorska prava povodom standarda i/ili standardizacijskih dokumenata prenose se zasebno, a jedina prava koja su prenesena su ona koja su izričito enumerirana i naznačena.
- (5) Za potrebe ovog Pravilnika i radi jasnoće, davanje dozvole za korištenje standarda i/ili standardizacijskih dokumenata ne predstavlja prijenos prenosivih autorskih prava s Instituta na korisnika već predstavlja preuzimanje obveze od strane Instituta na suzdržavanje od primjene mjera zaštite autorskih prava u zamjenu za novčanu naknadu, kada je ista element davanja dozvole i dok korisnik koristi standard i/ili standardizacijski dokument sukladno dozvoli, osim ako drugačije izričito ne proistječe iz odredbi dozvole, ugovora čiji element je dozvola i/ili pravnog posla koji sadrži dozvolu za korištenje standarda i/ili standardizacijskog dokumenta.

Članak 15.

(Evidencija o prenošenju autorskog prava povodom standarda i/ili standardizacijskih dokumenata)

- (1) Institut će voditi evidenciju svih prijenosa prenosivih autorskih prava povodom standarda i/ili standardizacijskih dokumenata s Instituta na druge fizičke i pravne osobe.
- (2) Sadržaj i strukturu, način vođenja evidencije iz stavka (1) ovoga članka, te osobu zaduženu za vođenje iste određuje ravnatelj Instituta odlukom.

DIO IV - ZAŠTITA AUTORSKIH PRAVA POVODOM STANDARDA I/ILI STANDARDIZACIJSKIH DOKUMENATA

Članak 16.

(Obveza poštovanja autorskih prava povodom standarda i/ili standardizacijskih dokumenata)

- (1) Sukladno odredbi članka 12. stavak 2. ZOS-a, zabranjeno je umnožavanje i distribuiranje dijelova ili cijeline standarda i/ili standardizacijskih dokumenata bez izričite suglasnosti Instituta.
- (2) Sukladno odredbi članka 20. stavak 2. ZAISP-a, druga osoba smije koristiti standard i/ili standardizacijski dokument samo

s dozvolom autora/nositelja prava ili s dozvolom koja izravno proistječe iz relevantnih odredbi ZAISP-a.

- (3) Sukladno odredbi članka 243. Kaznenog zakona Bosne i Hercegovine, korištenje standarda i/ili standardizacijskog dokumenta bez pravno valjane dozvole, kada je prema relevantnim pravnim pravilima takva dozvola potrebna, predstavlja kazneno djelo za koje je zapriječena novčana kazna ili kazna zatvora do tri godine.
- (4) Sukladno odredbi članka 170. ZAISP-a, korištenje standarda i/ili standardizacijskih dokumenata bez pravno valjane dozvole može predstavljati prekršaj za koji je zapriječena novčana kazna.

Članak 17.

(Zabrana povreda autorskog prava povodom standarda i/ili standardizacijskih dokumenata)

- (1) Korištenje standarda i/ili standardizacijskog dokumenta bez pisane, izričite i pravno valjane dozvole ili prijenosa prava od strane Instituta na korisnika je zabranjeno.
- (2) Korištenje standarda i/ili standardizacijskog dokumenta preko granica pisane, izričite i pravno valjane dozvole ili prijenosa prava od strane Instituta na korisnika je zabranjeno.
- (3) Korištenje standarda i/ili standardizacijskog dokumenta bez ili preko pisane, izričite i pravno valjane dozvole ili prijenosa prava od strane Instituta na korisnika predstavlja povredu autorskog prava Instituta povodom standarda i/ili standardizacijskog dokumenta koji se na ovaj način koristi.
- (4) Povreda autorskog prava predstavlja civilni delikt, a u isto vrijeme može predstavljati prekršaj i kazneno djelo sukladno relevantnim pozitivnim pravnim pravilima.

Članak 18.

(Nadzor nad korištenjem standarda i/ili standardizacijskih dokumenata)

- (1) Institut će posebno vršiti nadzor nad autorskopравno relevantnim aspektima korištenja standarda i/ili standardizacijskih dokumenata od strane korisnika koji su dobili od Instituta dozvolu za korištenje standarda i/ili standardizacijskih dokumenata. Pri tom nadzoru Institut će obratiti posebnu pozornost na to da utvrdi koriste li korisnici standard i/ili standardizacijski dokument u granicama dozvole koju su dobili od Instituta.
- (2) Institut može tražiti primjerenu pomoć od drugih državnih tijela i institucija u vršenju nadzora iz ovog članka sukladno relevantnim pravilima koja uređuju odnose između državnih tijela i/ili institucija.

Članak 19.

(Zaposlenik Instituta koji vrši nadzor nad poštivanjem autorskih prava i autorskopравno relevantnim aspektima korištenja standarda i/ili standardizacijskih dokumenata)

- (1) Ravnatelj Instituta će rješenjem imenovati osobu iz reda zaposlenika Instituta čija će dužnost biti da vrši nadzor nad poštivanjem autorskih prava Instituta u svakom aspektu koliko je god to razumno moguće.
- (2) Zaposlenik iz stavka (1) ovoga članka nadzirat će, koliko je to razumno moguće, autorskopравno relevantne aspekte korištenja standarda i/ili standardizacijskih dokumenata od strane korisnika koji su dobili dozvolu za korištenje od Instituta naspram ZOS-a, ZAISP-a, ovog Pravilnika te drugih relevantnih pravnih pravila.
- (3) Zaposlenik iz stavka (1) ovoga članka ima pravo i obvezu obavijestiti ravnatelja Instituta ukoliko na bilo koji način sazna o povredi autorskog prava Instituta povodom standarda i/ili standardizacijskog dokumenta od strane bilo koje osobe, uključujući drugih zaposlenika Instituta.
- (4) Zaposlenik iz stavka (1) ovoga članka posebice će obratiti pozornost na to koriste li Institut i korisnici strane standarde

i/ili standardizacijske dokumente sukladno dozvoli i prijenosu prava sa stranih standardizacijskih organizacija na Institut i o tome posebno obavještavati ravnatelja Instituta.

Članak 20.

(Primjena mehanizama zaštite autorskih prava u slučaju povrede autorskih prava povodom standarda i/ili standardizacijskih dokumenata)

Institut će nastojati u što većoj mjeri primijeniti sve moguće mjere zaštite autorskog prava u slučaju da nadzorom ili po bilo kojoj osnovi dođe do saznanja da je razumno zaključiti da je vjerojatno došlo do povrede autorskog prava povodom standarda i/ili standardizacijskog dokumenta čiji je Institut nositelj, ovlaštenik odnosno sticatelj dozvole po bilo kojoj osnovi.

Članak 21.

(Korištenje građanskopravnih mehanizama zaštite autorskih prava povodom povrede autorskih prava na standardima i/ili standardizacijskim dokumentima)

- (1) Ravnatelj Instituta će razmotriti sve dostupne podatke usljed razumno vjerojatne konkretne povrede autorskog prava povodom standarda i/ili standardizacijskog dokumenta čiji je Institut nositelj po bilo kojoj osnovi ili povodom kojeg je Institut dobio dozvolu na takvo djelovanje, i uzimajući u obzir najbolji interes Bosne i Hercegovine i Instituta te obveze koje je Institut preuzeo na sebe putem ugovora i drugih pravnih poslova sa stranim standardizacijskim organizacijama, donijeti pisanu odluku o tome hoće li i na koji način Institut primijeniti građanskopravne mjere zaštite povodom te razumno vjerojatne povrede autorskih prava.
- (2) Ravnatelj Instituta može, između ostalog, naložiti pokretanje građanskopravnog postupka protiv osobe koja razumno vjerojatno čini povredu autorskog prava povodom standarda i/ili standardizacijskog dokumenta.
- (3) Ravnatelj Instituta može naložiti i pokretanje drugih postupaka zaštite autorskog prava usljed povrede autorskog prava povodom standarda i/ili standardizacijskog dokumenta.
- (4) Institut će se u svakom slučaju postojanja razumno vjerojatne povrede autorskog prava povodom standarda i/ili standardizacijskog dokumenta obratiti, pisano, osobi koja razumno vjerojatno vrši povredu autorskog prava povodom standarda i/ili standardizacijskog dokumenta i tražiti da ta osoba bez odugovlačenja prestane sa svojim djelovanjem, osim ako bi takvo djelovanje oštetilo mogućnost Instituta da traži i ostvari zaštitu autorskog prava usljed povrede autorskog prava ili ako postoje drugi objektivno opravdani razlozi za izostavljanje takvog djelovanja.
- (5) Institut će nastojati nadoknaditi svu štetu koja je nastala povredom autorskog prava povodom standarda i/ili standardizacijskog dokumenta čiji je Institut nositelj po bilo kojoj osnovi.
- (6) U slučaju pokretanja sudskog postupka usljed povrede autorskog prava povodom standarda i/ili standardizacijskog dokumenta, Institut će nastojati primijeniti što više primjenjivih i relevantnih mjera iz odjeljka B poglavlja II šestog dijela ZAISP-a.

Članak 22.

(Primjena prekršajopravnih mehanizama zaštite usljed povrede autorskog prava povodom standarda i/ili standardizacijskih dokumenata)

- (1) U svakom slučaju razumne vjerojatnoće da je došlo do povrede autorskog prava povodom standarda i/ili standardizacijskog dokumenta s elementima prekršaja Institut će o tome obavijestiti inspekcijsko tijelo nadležno sukladno odredbi članka 173. ZAISP-a i drugim relevantnim pravnim pravilima.

- (2) Institut će prosljediti sve dostupne podatke i pružiti svu razumnu asistenciju i pomoć nadležnom inspekcijskom tijelu u djelovanju usljed povrede autorskog prava povodom standarda i/ili standardizacijskog dokumenta.

Članak 23.

(Primjena kaznenopravnih mehanizama zaštite usljed povrede autorskog prava povodom standarda i/ili standardizacijskih dokumenata)

- (1) U svakom slučaju razumne vjerojatnoće da je došlo do povrede autorskog prava povodom standarda i/ili standardizacijskog dokumenta s elementima kaznenog djela Institut će o tome obavijestiti Tužiteljstvo Bosne i Hercegovine odnosno nadležno tužiteljstvo.
- (2) Institut će prosljediti sve dostupne podatke i pružiti svu razumnu asistenciju i pomoć nadležnom tužiteljstvu u djelovanju usljed povrede autorskog prava povodom standarda i/ili standardizacijskog dokumenta.

Članak 24.

(Primjena carinskih mjera zaštite autorskih prava povodom standarda i/ili standardizacijskih dokumenata)

Gdje je primjereno, Institut će primijeniti carinske mjere zaštite autorskih prava povodom standarda i/ili standardizacijskih dokumenata iz odjeljka B poglavlja III šestog dijela ZAISP-a et al.

Članak 25.

(Obavještavanje stranih standardizacijskih organizacija o povredi autorskih prava povodom standarda i/ili standardizacijskih dokumenata u pogledu kojih su prava, ovlaštenja ili dozvolu prenijele na Institut)

- (1) Institut će obavijestiti stranu standardizacijsku organizaciju u slučaju da postoji razumna vjerojatnoća da je došlo do povrede autorskog prava povodom standarda i/ili standardizacijskog dokumenta glede kojeg je strana standardizacijska organizacija prenijela pravo, ovlaštenje ili dozvolu na Institut kao i povodom primjene svih relevantnih mehanizama zaštite autorskih prava usljed takve povrede koji su poduzeti.
- (2) Institut će pružiti svu razumnu asistenciju stranoj standardizacijskoj organizaciji u primjeni mehanizama zaštite autorskih prava usljed povrede autorskih prava povodom standarda i/ili standardizacijskih dokumenata glede kojih je strana standardizacijska organizacija prenijela pravo, ovlaštenje ili dozvolu na Institut u svakom razumnom obliku i mjeri.
- (3) Institut će obratiti pozornost na to da postupa sukladno relevantnim odredbama ugovora sa stranim standardizacijskim organizacijama povodom eventualne povrede autorskih prava na standardima i/ili standardizacijskim dokumentima glede kojih je strana standardizacijska organizacija prenijela pravo, ovlaštenje ili dozvolu na Institut.
- (4) Institut neće ni na koji način vršiti diskriminaciju ili distinkciju u primjeni mjera zaštite između izvornih i drugih standarda osim ako ta distinkcija ili diskriminacija izravno ne proistječe iz pravne osnove po kojoj je Institut nositelj prava, ovlaštenja ili dozvole.

Članak 26.

(Traženje asistencije glede primjene mehanizama zaštite autorskih prava čiji je nositelj Institut povodom standarda i/ili standardizacijskih dokumenata)

- (1) Institut može tražiti od stranih standardizacijskih organizacija asistenciju, pomoć i svako drugo primjereno djelovanje glede primjene mehanizama zaštite usljed povrede autorskih prava na standardima i/ili standardizacijskim dokumentima povodom kojih je strana standardizacijska organizacija prenijela pravo, ovlaštenje ili dozvolu na Institut.

- (2) Institut može tražiti da se strana standardizacijska organizacija uključi u postupak zaštite usljed povrede autorskog prava povodom stranog standarda i/ili standardizacijskog dokumenta.
- (3) Institut će tražiti od autora domaćeg standarda i/ili standardizacijskog dokumenta da pruži svu razumnu i potrebnu pomoć glede primjene mehanizama zaštite usljed povrede autorskog prava povodom standarda i/ili standardizacijskog dokumenta.

**DIO V - DAVANJE DOZVOLE ZA KORIŠTENJE
STANDARDA ILI STANDARDIZACIJSKIH
DOKUMENATA ZAPOSLENICIMA INSTITUTA I
OSOBAMA KOJE PO DRUGOJ PRAVNOJ OSNOVI
DJELUJU U IME I ZA RAČUN INSTITUTA**

Članak 27.

(Dozvola zaposlenicima i drugim djelatnicima Instituta za korištenje standarda i/ili standardizacijskih dokumenata)

- (1) Zabranjeno je svakoj osobi koja je zaposlena u Institutu, vanjskom suradniku Instituta kao i osobama koje su u pravnom odnosu po bilo kojoj osnovi (ugovor o djelu, nakladnički ugovor i dr.) s Institutom koristiti bilo koji standard i/ili standardizacijski dokument bez dozvole za takvo djelovanje koje proistječe ili iz odredbi ovog Pravilnika ili iz dozvole koja je suglasna s odredbama ovog Pravilnika.
- (2) Dužnost je svakog zaposlenika Instituta i drugih osoba iz stavka (1) ovoga članka da iskorištavaju, koriste i upotrebljavaju standard i/ili standardizacijski dokument koji je autorsko djelo u granicama dane dozvole.
- (3) Korištenje standarda i/ili standardizacijskih dokumenata izvan granica dane dozvole predstavlja povredu autorskog prava povodom tog standarda i/ili standardizacijskog dokumenta i stoga je zabranjeno zaposlenicima Instituta i drugim osobama iz stavka (1) ovoga članka.
- (4) Postupanje suprotno odredbama stavka (3) ovoga članka od strane zaposlenih u Institutu podliježe stegovnoj odgovornosti.
- (5) Zaposlenim u Institutu daje se izričita dozvola da koriste standarde i standardizacijske dokumente u opsegu koji je potreban kako bi obavili djelovanja prema tim standardima i/ili standardizacijskim dokumentima gdje ta djelovanja proistječu iz radnih (i drugih analognih) obveza tih zaposlenika/djelatnika Instituta, a sve u granicama autorskih prava i/ili ovlaštenja koja je Institut stekao po relevantnim pravnim osnovama.
- (6) Dozvola iz stavka (5) ovoga članka je vremenski ograničena na vremenski interval koji je potreban da se efikasno obavi svrha korištenja standarda i/ili standardizacijskog dokumenta, a nije veća od opsega dozvole koju sam Institut ima.
- (7) Dozvola iz stavka (5) ovoga članka je prostorno ograničena na prostor koji je potreban da se efikasno obavi svrha korištenja standarda i/ili standardizacijskog dokumenta i ne može biti prostorno šira, ali može biti uža od teritorija Bosne i Hercegovine, a ni u kojem slučaju veća od opsega dozvole koju sam Institut ima.
- (8) Za davanje dozvole s prostornim ograničenjem širim od teritorija Bosne i Hercegovine mora se dati posebna dozvola.
- (9) Dozvola iz ovoga članka je sadržinski ograničena na svrhu zbog koje ovlašteni djelatnik Instituta koristi standard i/ili standardizacijski dokument i kvalificirana osoba je ovlaštena samo i isključivo za ona djelovanja prema standardu i/ili standardizacijskom dokumentu koja su nužna da se efikasno i svrsishodno obavi povjereni zadatak radi kojeg ovlaštena osoba koristi standard i/ili standardizacijski dokument, sve pod uvjetom da je ta svrha pravno dozvoljena i da proistječe iz radnog ili obveznog odnosa zaposlenika prema Institutu te da se takvim korištenjem standarda i/ili standardizacijskog dokumenta ne prelaze granice autorskih prava, ovlaštenja ili dozvole Instituta.
- (10) Osobe koje su dobile dozvolu za korištenje standarda i/ili standardizacijskog dokumenta po bilo kojoj osnovi ne mogu tu dozvolu prenijeti na bilo koju drugu osobu osim ako nije izričito drugačije određeno odlukom kojom se daje izričita i pojedinačna konkretna dozvola.
- (11) Dozvola iz stavka (10) ovoga članka ne predstavlja prijenos autorskog prava već prihvatanje obveze Instituta da se ne koriste prema osobi kojoj je dozvola data sredstva i mjere autorskopravne zaštite za koje je Institut ovlašten kao nositelj autorskog prava, nositelj dozvole ili ovlaštenik po bilo kojoj validnoj pravnoj osnovi, pod uvjetom da ovlaštena osoba djeluje u granicama dozvole te u granicama svrhe usljed koje je ta dozvola pružena toj osobi.
- (12) Davanje ove dozvole ne predstavlja osnovu za odricanje od prava na traženje autorskopravne i druge primjerene pravne zaštite od strane Instituta niti odricanje prava na naknadu štete, niti ima utjecaja na umanjenje ili odricanje od građanskopravne, prekršajnopravne ili kaznenopravne, te moralne odgovornosti osobe koja koristi standard i/ili standardizacijski dokument u slučaju da osoba djeluje izvan granica dane dozvole i svrhe usljed koje je ova dozvola dana.
- (13) U izjavi o povjerljivosti, koju potpisuju svi zaposleni u Institutu prilikom zasnivanja radnog odnosa, posebice se navodi obveza poštivanja i zaštite autorskih prava standardizacijskih dokumenata.

Članak 28.

(Osobe i dodatna ograničenja dozvola koje se daju ovim Pravilnikom na korištenje standarda i/ili standardizacijskih dokumenata)

- (1) Dozvola iz prethodnog članka ovog Pravilnika daje se, između ostalog i osobito, sljedećim osobama zaposlenim u Institutu:
 - a. raspoređenim u Sektoru 04 koji primjercima standarda i/ili standardizacijskih dokumenata pristupaju u svrhu: lektoriranja, prevođenja, tehničke obrade, prodaje standarda, pripreme standarda za rad tehničkih komiteta, administracije mreže Instituta te čuvanja prijenosnih medija sa standardizacijskim dokumentima, i
 - b. raspoređenim u Sektoru 03 koji primjercima standarda i/ili standardizacijskih dokumenata pristupaju zbog obavljanja poslova iz područja standardizacije.
- (2) Članovima tehničkih komiteta ili ad hoc skupina, koji nisu zaposlenici Instituta, daje se dozvola iz prethodnog članka ovog Pravilnika s izričitom svrhom njihova pristupanja primjercima standarda i standardizacijskih dokumenata zbog potreba rada u tehničkim komitetima Instituta na poslovima: usvajanja standarda, prevođenja standarda ili izrade izvornih standarda, te drugim primjerenim poslovima.
- (3) Lektorima, prevoditeljima ili tehničarima informacijskih znanosti, koji nisu zaposlenici Instituta, ali su angažirani od strane Instituta kao vanjski suradnici i pružatelji usluga u svrhu obavljanja poslova za potrebe Instituta definiranih zaključenim ugovorima, daje se dozvola iz prethodnog članka ovog Pravilnika da koriste standarde i/ili standardizacijske dokumente sukladno i u granicama svojeg angažmana s Institutom.
- (4) Sudionicima konferencija, sastanaka ili obuka koje organizira ili u kojima sudjeluje Institut, na kojima je omogućen pristup primjercima standarda i/ili standardizacijskih dokumenata, daje se dozvola da koriste navedene standarde i/ili standardizacijske dokumente iz prethodnog članka ovog Pravilnika, isključivo za vrijeme

trajanja navedenog događaja, sukladno namjeri koja se želi postići i sukladno dobrim običajima.

- (5) Bilo kojim fizičkim ili pravnim osobama koje su stekle posjed nad primjerkom standarda i/ili standardizacijskog dokumenta besplatno a po osnovu ustupanja prijevoda standarda Institutu dat će se dozvola iz prethodnog članka ovog Pravilnika za korištenje konkretnog standarda i/ili standardizacijskog dokumenta, isključivo za vlastite potrebe.

DIO VI - POSEBNA PRAVILA POVODOM DJELOVANJA PREMA PRIMJERCIMA STANDARDI I/ILI STANDARDIZACIJSKIH DOKUMENATA I POVODOM NJIHOVE ZAŠTITE

Članak 29.

(Način rukovanja primjercima standarda i/ili standardizacijskih dokumenata)

- (1) Osobe zaposlene u Institutu, a osobito osobe raspoređene u Sektoru 04 i Sektoru 03, koje po prirodi posla redovito ili povremeno rade s primjercima standarda i standardizacijskih dokumenata, pristupat će istim koristeći SMIS sustav i softver pod kontrolom Instituta putem računalne mreže Instituta.
- (2) Fizički tiskani primjerci standarda i/ili standardizacijskih dokumenata čuvat će se u Standardoteci Instituta.
- (3) Osobe zaposlene u Institutu kojima je zbog poslovnih obveza dozvoljen pristup primjercima standarda i/ili standardizacijskih dokumenata dužne su voditi računa da se ti primjerci koriste samo za potrebe obavljanja svojih radnih obveza u okviru Instituta, u mjeri koja je određena takvim djelovanjem, te aktivno djelovati na sprečavanju i onemogućavanju slučajnog ili namjernog pristupa neovlašćenih osoba standardima i/ili standardizacijskim dokumentima odnosno primjercima standarda i/ili standardizacijskih dokumenata.
- (4) Zabranjeno je svim osobama, posebice osobama zaposlenim u Institutu, praviti preslike ili druge vrste reprodukcija standarda i/ili standardizacijskih dokumenata odnosno primjeraka standarda i/ili standardizacijskih dokumenata na (vritualnim) lokacijama na računalnoj mreži koje nisu namijenjene za smještanje ili čuvanje istih, a posebice ako iste nisu zaštićene od neovlašćenog pristupa, i posebice ako iste nisu pod kontrolom Instituta, bez izričite dozvole.
- (5) Zabranjeno je snimanje standarda i/ili standardizacijskih dokumenata odnosno primjeraka standarda i/ili standardizacijskih dokumenata na prijenosne medije bilo koje vrste bez izričite dozvole.
- (6) Zabranjeno je standarde i/ili standardizacijske dokumente odnosno primjerke standarda i/ili standardizacijskih dokumenata slati elektroničkom poštom ili njezinim ekvivalentom bez izričite dozvole.
- (7) Zabranjeno je tiskanje ili ekvivalentno djelovanje povodom standarda i/ili standardizacijskih dokumenata odnosno primjeraka standarda i/ili standardizacijskih dokumenata, odnosno slično djelovanje na bilo koji drugi način.
- (8) Posebice je zabranjeno bespotrebno, nesvršishodno, neovlašćeno, izvan radnih obveza i mimo izravne nužnosti fiksirati sadržaj standarda i/ili standardizacijskog dokumenta odnosno bilo kojeg dijela istog na materijalni nosač bilo koje vrste, neposredno ili posredno, privremeno ili trajno, bilo kakvim sredstvom i na bilo koji način.

Članak 30.

(Način rukovanja standardima i standardizacijskim dokumentima u radu tehničkih komiteta i ad hoc skupina i primjena SMIS sustava)

- (1) Članovima tehničkih komiteta bit će omogućen pristup primjercima standarda i/ili standardizacijskih dokumenata koji su u procesu usvajanja u njihovim tehničkim

komitetima, a pristup će biti omogućen online kroz SMIS sustav i softver pod kontrolom Instituta, bez mogućnosti preuzimanja ili reproduciranja primjerka standarda i/ili standardizacijskih dokumenata za cjelokupni vremenski tijek postupka usvajanja standarda te će se završiti odnosno prestat će omogućavanje pristupa standardima i/ili standardizacijskim dokumentima ovim osobama momentom usvajanja standarda kao bosanskohercegovačkog standarda.

- (2) Institut će u svakom slučaju pružanja online pristupa standardima i standardizacijskim dokumentima odnosno primjercima standarda i/ili standardizacijskih dokumenata bilo kojoj osobi primijeniti tehničke mjere zaštite provedbom primjenjivih tehničkih mjera zaštite.
- (3) Svakom korisniku iz prvog stavka ovoga članka i drugim ovlaštenim osobama bit će dodijeljeno korisničko ime i zaporka za pristup standardima i/ili standardizacijskim dokumentima odnosno primjercima standarda i/ili standardizacijskih dokumenata.
- (4) Osoba kojoj je dodijeljeno korisničko ime i lozinka za pristup SMIS sustavu i softveru pod kontrolom Instituta te standardima i/ili standardizacijskim dokumentima odnosno primjercima standarda i/ili standardizacijskih dokumenata dužna je čuvati to korisničko ime i zaporku kao poslovnu tajnu te onemogućiti zlouporabu istih bilo koje vrste. Suprotno postupanje predstavlja teško narušavanje radne stege.
- (5) U slučaju da korisničko ime i zaporka budu na bilo koji način kompromitirani, dužnost je osobe kojoj su to korisničko ime i zaporka dodijeljeni, kao i svakoj osobi koja je na bilo koji način saznala o činjenici kompromitiranja korisničkog imena i/ili zaporka, da o činjenici kompromitiranog korisničkog imena i zaporka obavijesti administratora SMIS sustava. Nepostupanje po ovom stavku predstavlja teško narušavanje radne stege.
- (6) Svaki pristup standardu i/ili standardizacijskom dokumentu odnosno primjerku standarda i/ili standardizacijskog dokumenta zapisuje se u SMIS sustavu i softveru pod kontrolom Instituta (logiranje pristupa).
- (7) Obveza je administratora SMIS sustava i softvera pod kontrolom Instituta periodično vršiti pristup ovim zapisima, nadzirati i prijavljivati ravnatelju Instituta sve eventualne primijećene nepravilnosti u korištenju standarda i/ili standardizacijskih dokumenata odnosno primjeraka standarda i/ili standardizacijskih dokumenata.
- (8) Članovima ad hoc skupina koji nisu istodobno članovi tehničkih komiteta i nemaju online pristup standardima i/ili standardizacijskim dokumentima odnosno primjercima standarda i/ili standardizacijskih dokumenata, mogu se za potrebe rada ad hoc skupina pripremiti zasebni primjerci standarda i/ili standardizacijskog dokumenta u elektroničkom obliku i isti se mogu snimati na prijenosni medij, s tim da ti standardi moraju biti na isti način naznačeni kao radni materijali.
- (9) Članovi tehničkih komiteta i ad hoc skupina prilikom pristupanja tehničkom komitetu ili ad hoc skupini dužni su obvezati se na čuvanje povjerljivih i tajnih podataka koje su dobili na uvid, što će potvrditi i dokumentirati vlastoručnim potpisivanjem izjave o povjerljivosti čiji sadržaj će definirati Institut.

Članak 31.

(Način rukovanja primjercima standarda i/ili standardizacijskih dokumenata koji se daju vanjskim suradnicima na prevođenje ili lektoriranje)

- (1) Primjerak standarda i/ili standardizacijskog dokumenta koji se dostavlja vanjskim suradnicima Instituta u svrhu prevođenja ili lektoriranja bit će označen kao radni materijal.

- (2) Vanjski suradnici koji rade na lektoriranju i prevođenju standardizacijskih dokumenata prilikom prijama radnog materijala dužni su obvezati se na čuvanje povjerljivih i tajnih podataka koje su dobili na увид, што ће потврдити и документирати власторучним потписивањем изјаве о повjerљивости чији садржај ће дефинирати Институт.

Чланак 32.

(Пристап стандардима од стране особа у оквиру пружања информатичких услуга Институту)

- (1) Господарским друштвима која пружају информатичке услуге односно услуге информацијског друштва и/или појединцима који су по било којој основи ангажирани на пружању информатичких услуга односно услуга информацијског друштва Институту, због њихове природе посла, Институт ће омогућити и дозвољено је да врше пристап стандардима и/или стандардизацијским документима односно примјерцима стандарда и/или стандардизацијских докумената који се налазе на рачуалној мрежи под контролом Института, примјерцима стандарда и/или стандардизацијских докумената којима се пристапа путем примјерених рачуалних програма односно софтверских апликација па и примјерцима стандарда и/или стандардизацијских докумената који се налазе изван Иститута на серверима и/или рачуалима других стандардизацијских организација којима Институт по било којој основи има право пристапа и примјереног дјеловања, у границама тог пристапа и примјереног дјеловања.
- (2) Господарска друштва из првог ставка овога чланка те све друге особе које дјелују на начин описан у претходном чланку дуžне су обвезати се на чување повjerљивих и тајних података које су добиле на увид, што ће потврдити и документирати власторучним потписивањем изјаве о повjerљивости чији садржај ће дефинирати Институт прије почетка извршења услуга Институту те тек након тога добивају ограничenu дозволу да користе стандард и/или стандардизацијски документ односно примјерак стандарда и/или стандардизацијског документа сукладно овом Правилнику а ограничenu сврхом и циљем њихова пристапа и дјеловања према и поводом стандарда и/или стандардизацијског документа примјерака стандарда и/или стандардизацијских докумената у питању.

Чланак 33.

(Наћин дјеловања према примјерцима стандарда и/или стандардизацијских докумената код давања дозволе за кориштење стандарда и/или стандардизацијских докумената односно примјерака стандарда и/или стандардизацијских докумената)

- (1) Сваки примјерак стандарда и/или стандардизацијског документа који се доставља кориснику мора бити означен воденим жигом с логом Института и ознаком BAS као и посебним заглављем на свакој страници документа.
- (2) Заглавље из ставка (1) овога чланка садржи датум испоруке, број рачуна, име корисника односно евентуално твртке ако се ради о правној особи, а на пољедини насловне стране сваког документа налази се знак о задржанним искључивим правима (© ISBIH, (година објављивања)).
- (3) Име корисника бит ће назаћено у заглављу сваког примјерака стандарда и/или стандардизацијског документа те исти представља једини примјерак поводом којег је корисник овлашћен за примјерено кориштење компатибилно са сврхом добијања дозволе, одредбама ZAISP-а, одредбама овог Правилника, дозволе или евентуално уговора с тим корисником те је примјерак као такав интиту персонае повезан с тим корисником, осим ако није другаћје изрићито одрећено од стране Института или у договору с Институтом.

Чланак 34.

(Наћин дјеловања према примјерку стандарда и/или стандардизацијског документа ради извршења презентација, одржавања састанака или обука)

Примјерак стандарда и/или стандардизацијског документа који је намијенjen за употребу на састанцима, конференцијима или обукана бит ће означен као радни материјал и бит ће назаћена сврха употребе тог примјерака стандарда и/или стандардизацијског документа.

Чланак 35.

(Наћин руковања стандардизацијским документима у електроничком облику снимљеним на приеносним медијима)

- (1) Примјерци стандарда и/или стандардизацијских докумената који долазе од других стандардизацијских организација а који су у електроничком облику на неком од приеносних медија чувају се у сefу Сектора 04.
- (2) Кључ од овог сefа чува се у сrediшњем сefу Института и њему имају пристап само особе с овлашћенјем.

Чланак 36.

(Наћин дјеловања према бесплатним примјерцима стандарда и/или стандардизацијских докумената)

Примјерци стандарда и/или стандардизацијских докумената који се дају физичким и правним особама које су Институту бесплатно уступиле приевод стандарда и по тој основи стекле право на бесплатни примјерак преведеног стандарда и/или стандардизацијског документа, назаћени су као радни материјал, али на дијагоналном воденом жигу писат ће: "Примјерак за члана техничког комитета".

DIO VII - ZAVRŠNE ODREDBE

Чланак 37.

(Објављивање)

Овај Правилник објављује се у "Службеном гласнику БиХ".

Чланак 38.

(Ступање на снагу)

Овај Правилник ступа на снагу објављивањем у "Службеном гласнику БиХ".

Број 02-02.3-8-1636-1/21

28. просина 2021. године

Истоћно Сарајево

Равнатељ

Александар Цинсар, в. р.

УСТАВНИ СУД
БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ

181

Уставни суд Босне и Херцеговине у Великом вијећу, у предмету број АП 3775/20, рјешавајући апелацију "Binga" d.o.o. export-import Tuzla, на основу члана VI/3б) Устава Босне и Херцеговине, члана 57 став (2) тачка б), члана 59 ст. (1) и (2) и члана 62 став (1) Правила Уставног суда Босне и Херцеговине – пречишћени текст ("Службени гласник Босне и Херцеговине" број 94/14), у саставу:

Мато Тадић, председник

Миодраг Симовић, потпредседник

Мирсад Теман, потпредседник

Валерија Галић, судија

Сеада Палаврић, судија

Златко М. Кнежевић, судија

на сједници одржаној 9. марта 2022. године донио је

ОДЛУКУ О ДОПУСТИВОСТИ И МЕРИТУМУ

Усваја се апелација "Binga" d.o.o. export-import Tuzla.

Утврђује се повреда права на правично суђење из члана II/3е) Устава Босне и Херцеговине и члана 6 став 1 Европске конвенције за заштиту људских права и основних слобода.